

PLAN URBANISTIC GENERAL — MUNICIPIUL CHIȘINĂU

Studiu de Fundamentare privind Organizarea Circulațiilor și a Transporturilor

REZUMAT EXECUTIV

Elaborator	Consortiul ARHICON (lider), UAUIM-CCPEC București, IMP Chișinău Proiect, UTM Chișinău — proiectant de specialitate: INTELICON PREST S.R.L. Sibiu
Șef proiect complex	lect. dr. urb.-dipl. Mihai MOȚCANU-DUMITRESCU
Șef proiect specialitate	urb. Liliana PANZAR (LUKACS-CIOPATA)
Data / Versiunea	Septembrie 2025 / Revizia 4 — mai 2026
Beneficiar	Primăria Municipiului Chișinău

1. Scopul și rolul studiului

Studiul analizează situația existentă a circulațiilor și transporturilor din Municipiul Chișinău, evaluează critic implementarea PUG 2007, identifică disfuncționalitățile sistemului de mobilitate și formulează recomandări de intervenție pe termen scurt, mediu și lung, integrate în portofoliul PMUD aprobat în 2026.

Documentul este corelat direct cu studiul de mobilitate urbană durabilă (PMUD) și cu celelalte studii de fundamentare ale PUG Chișinău, urmând principiul trasabilității: PUG 2007 → situație existentă → recomandări pentru reactualizare.

2. Raportarea la PUG 2007 — bilanțul implementării

PUG 2007 a prevăzut două politici principale cu impact asupra circulațiilor:

Proiect PUG 2007	Status 2025	Instrument PMUD 2026
Modernizarea flotei transport public	REALIZAT PARȚIAL — prioritate continuă	Achiziție autobuze electrice bi-articulate (BRT)
E-Ticketing	ÎN CURS — întârziat față de termen (2008-2015)	Proiect prioritar PMUD, termen 2024
Benzi dedicate transport public	ÎN CURS — implementare parțială	Extindere ca prioritate cheie PMUD
Centre intermodale Park & Ride	NEFINALIZAT — re-prioritizat	Proiect P&R PMUD, 5 amplasamente, termen 2025
Drum de centură (inel)	EȘEC / PRIORITATE CRITICĂ	M2 Road / City Belt, finanțare BERD/BEI, 2024-2026
Reabilitare rețea stradală principală	REALIZAT PARȚIAL — continuu	Liste extinse de străzi în portofoliul BEI 2024-2030
Sistem ITS management trafic	ÎN CURS — nerealizat la scara propusă	Proiect cheie PMUD, termen imediat (2023)
Plan amplasare parcuri / P&R	NEFINALIZAT	Smart Parking + P&R 7 locații PMUD
Pasaje biciclete	REALIZAT PARȚIAL — fără continuitate	Rețea velo segregată 40 km, PMUD

Concluzie: mai puțin de 15% din intervențiile prioritare PUG 2007 au fost realizate (evaluare IMP Chișinău Proiect, 2016). Deficitul acumulat explică criza actuală de mobilitate a capitalei.

3. Sinteza disfuncționalităților

Principalele disfuncționalități identificate

- Supra-motorizare: parcul auto depășește de 5× capacitatea infrastructurii proiectate
- Rețea radială fără centură funcțională — singurul drum de centură (M14) este în stare avansată de degradare

- Deficit critic de parcări: 273.000 locuri cerere vs. 50.000 existente, din care doar 14.000 autorizate
- Transport public subdimensionat: densitate rețea 0,73 km/km² față de standard 1,5-2,5 km/km²
- Mobilitate activă deficitară: piste biciclete fără continuitate, trotuare obstrucționate
- Absența trenului periurban, în condițiile creșterii demografice de 35-40% în suburbii
- Coridorul Albișoara–Testemițeanu–Calea Orheiului: cluster cu cel puțin 5 conversii PUZ suprapuse pe nivel de serviciu critic

Corelarea cu centralizatorul PUZ-urilor post-2007

Cele 59 de documentații PUZ aprobate sau în curs de aprobare după 2007 au generat cerere de trafic suplimentară neevaluată cumulativ. Gruparea pe tipuri de conversie relevă:

Tipul de conversie	PUZ-uri	Artera afectată	Impact trafic
Re/S → R6/R7, coridor Centru-Botanica	~12	Calea Orheiului, Bd. Decebal, Albișoara	RIDICAT — conversii succesive pe arteră cu nivel serviciu critic
Re/S → R6/R7, sector Buiucani	~6	Str. Vasile Lupu, Str. Milano	MEDIU — presiune cumulativă
Re/S → R6/R7, sector Botanica	~5	Str. Belgrad, Str. Daniil	MEDIU-RIDICAT
C7 → R6/R7, sector Ciocana	~2	Str. Uzinelor	NECUANTIFICAT — incompatibilitate funcțională
I2 → rezidențial	~4	Variabil pe sectoare	NECUANTIFICAT — foste zone industriale

4. Propuneri și priorități de intervenție

4.1 Rețeaua stradală și mobilitate

Nr.	Măsura / Proiectul	Termen	Finanțare
M1	Drum de centură (inel) — Chișinău City Belt, Section 2	2024–2026	BERD/BEI
M2	Coridor BRT pe artera principală + autobuze bi-articulate electrice	2025–2027	BEI + buget municipal
M3	Park & Ride — 5 centre intermodale la intrările în oraș	2025–2026	Buget municipal + privat
M4	Sistem ITS + e-Ticketing integrat	2024–2025	PMUD / BEI
M5	Reabilitare artere principale (București, Alecu Russo, Bd. Dacia)	2024–2030	BEI — etape
M6	Tren periurban / metrou ușor suburban (Visterniceni + noduri)	2027–2030	Fonduri UE
M7	Rețea ciclism segregată 40 km + bike-sharing	2025–2027	PMUD + parteneri
M8	Smart Parking + parcare cu plată zona centrală	2024–2025	PPP
M9	Superblocks pilot + pietonalizare zonă centrală	2025–2028	Buget municipal
M10	Zone școlare sigure (calmare trafic 30 km/h)	2024–2026	Buget municipal

4.2 Propuneri ale suburbiilor și preturilor

Studiul include propuneri nominale primite de la:

- Pretura Rîșcani — 16 propuneri de infrastructură stradală locală
- Pretura Botanica și Pretura Ciocana — 7 propuneri fiecare
- Primăria Durlești (adresa nr. 37126/20.01.2026) — 8 propuneri, inclusiv 3 drumuri magistrale cu profil tehnic precizat (4 benzi, zonă mediană)
- Primăria Grătiești — programe cu perioade de implementare și costuri în lei per proiect

5. Transpunerea în instrumente PUG

Principalele măsuri cu impact direct de zonificare și autorizare se transpun în PUG astfel:

Măsura PMUD	Instrument PUG	Conținut în RLU / Planșe
Park & Ride (5 amplasamente)	Planșă de reglementări + cod de zonă	Rezervare amplasamente cu interdicție schimbare destinație
Drum de centură	Planșă de reglementări	Coridor rezervat, interdicție construire pe culoar
Coridor BRT / tramvai	Planșă + articol RLU	Profil transversal dedicat, interdicție reducere prin PUZ adiacente
Zonă cu emisii reduse (LEZ)	Cod de zonă nou	Subzonă cu regim special circulație în zona centrală
Pietonalizare centru	Cod de zonă nou	Interdicție autorizare acces carosabil nou în perimetru
Superblocks	Cod de zonă nou	Trafic auto restricționat la rezidenți, PUZ-uri condiționate de schema internă
Rețea velo segregată	Articol RLU	Bandă dedicată obligatorie la orice reabilitare de arteră principală
Parcări rezidențiale (min. loc/apartament)	Articol RLU	Coeficient minim locuri parcare subterane/supraetajate, ansambluri >50 unități
Studiu de impact trafic (PUZ)	Condiție de autorizare	Obligatorie pentru conversii la R6/R7 pe artere cu nivel serviciu critic
Noduri intermodale (8 zone transfer)	Planșă de reglementări	Rezervare ca subzone cu funcțiune dedicată, interdicție schimbare destinație

Concluzie strategică

Recomandarea centrală pentru PUG actualizat: orice documentație PUZ cu conversie la R6/R7 pe artere cu nivel de serviciu critic necesită studiu de impact trafic obligatoriu.